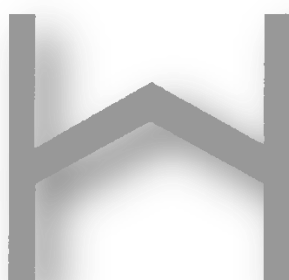

**Asociace chovatelů huculského koně, z. s.
Pardubice**

Ročenka
Huculský kůň ČR
PK 2021

Ing. Jaroslav Jelínek, CSc.

Analýza stavu PK Huculský kůň k 31.12.2021

Předmětem analýzy je plášt'ová populace PK ČR Huculského koně. Aktuální pohled na stav 31.12.2021 je možno sledovat v **příložených tabulkách č. 1 – 3, grafech č. 1 – 14**. Zde jsou zachyceny časové vývojové řady sledovaných parametrů současné struktury PK.

Populace huculských koní zapsaných v plemenné knize České republiky v současné době nadále klesá a počtem **378 klisen je nejnižší od roku 2003 (viz graf č. 2)**. Nízký je i absolutní počet **kvalitního jádra klisen** zařazených do „Národního programu genetických zdrojů...“ (dále jen NPGZ) a **činí 154 klisen tj. 40,7 % aktivní registrované populace v PK**. Stav nepříznivého obratu stáda stále trvá, jakož i nedostatečného počtu klisen v kategorii mladých koní, kterému nelze v současné době zabránit, ale je možno vhodnými opatřeními zpomalit (viz graf č. 3, 10, 11 a 12).

Strakatá populace ČR je vedena v samostatném oddíle a představuje **celkem 10 klisen aktuálně žádný plemeník**, což je již delší čas konstantní stav, pouze se v roce 2017 a 2018 se o čtyři klisny zvýšil. **Z hlediska vlastního plemene jako genetické rezervy je nárůst strakatých koní nežádoucí**, protože to není původní zbarvení huculských koní a k nám se dostal importem z Polska a není předmětem ochrany NPGZ ČR.

Plemeníci

Rok 2021 je dalším rokem nepříznivého stavu huculských plemeníků. Do chovu byl nově zařazený hřebec 2787 Hroby Niki, který sice po letech získal licenci, ale vlivem majitele žádnou klisnu nepřipustil. Stejný stav zaznamenal hřebec s obnovenou licencí Hroby XII-30 (Šarkán). Negativním jevem je i to, že jediný mladý hřebec, který vykonal velmi úspěšně výkonnostní zkoušku Pietrosu 2-11 (Honza) nebyl opět vlivem majitele do chovu dosud zařazen.

V plemenitbě populace huculských klisen ČR bylo v roce 2021 oprávněno působit pouze **10 plášt'ových plemeníků**, kteří všichni plní požadavek **100 % genů plemene huculského koně**.

Ve vlastní plemenitbě bylo **využito pouze 8 plášt'ových hřebců**.

Nejvyššího využití v roce 2021 se dostalo hřebci **1848 Oušor Nuget, 1973 Goral Zipp a 2072 Gurgul Perun**. V inseminaci v roce 2021 nepůsobil žádný plemeník. Podrobnosti **viz graf č. 1**

Mimo aktivní působení v chovu byl k dispozici **1 hřebec v rezervě**. V tomto případě šlo o hřebce **740 Goral Ind**, který má v českém chovu řadu potomků.

- **Z uvedeného je zřejmé, že počet plemeníků se sice o dva zvýšil, nadále však je malý, což působí prostorové problémy ve vazbě na prostorovou roztržitost českého chovu.** Velmi žádoucí je příslib působení dvou hřebců v inseminaci pro rok 2022 (1973 Goral Zipp a 2072 Gurgul Perun).

- Nadále je proto nutné věnovat zvýšenou pozornost předvýběru mladých hřebečků a zohledňovat malou příbuznost klisen, aby nedošlo k nezdůvodněnému zvýšení rizika inbreedingové deprese. K tomu účelu je vypočítáván $F_{(x)}$ pro všechna hypotetická spojení s klisnami v HPK a PK, který je chovatelům na vyžádání k dispozici.

V chovu plášt'ových hřebečů jsou využíváni jen čistokrevní plemeniči se 100 % původních genů, kteří jsou současně zařazeni v NPGZ.

Aktuální zastoupení genealogických linií v aktivní hřebečí populaci posledních sedmi letech je následující:

Hřebeči

Linie	Rok	Goral	Hroby	Gurgul	Oušor	Pietrosu	Celkem
Počet hřebečů	2015	6	2	2	2	2	14
%v aktivní populaci	2015	42,9	14,3	14,3	14,3	14,3	100
Počet hřebečů	2016	3	1	2	2	2	10
%v aktivní populaci	2016	30	10	20	20	20	100
Počet hřebečů	2017	2	2	2	1	1	8
%v aktivní populaci	2017	25	25	25	12,5	12,5	100
Počet hřebečů	2018	3	2	2	2	1	10
%v aktivní populaci	2018	30	20	20	20	10	100
Počet hřebečů	2019	3	2	2	2	1	10
%v aktivní populaci	2019	30	20	20	20	10	100
Počet hřebečů	2020	3	3	2	2	1	11
%v aktivní populaci	2020	27,3	27,3	18,2	18,2	9,1	100
Počet hřebečů	2021	3	3	2	2	0	10
%v aktivní populaci	2021	30	30	20	20	0	100

Barevné fotografie včetně základních charakteristik a původů do třetí generace všech aktuálních plemenků lze nalézt na našich internetových stránkách (<http://www.hucul-achhk.cz>), nebo námi vydaném barevném „fotokatalogu“ huculského koně a jeho doplňku 2021. Hřebeči, kteří již v chovu přestali působit, jsou k nahlédnutí ve složce archivního seznamu.

Využití plemeníků je patrné z grafu č. 1. **Připuštěných 53 huculských klisen je o jednu více než v roce 2020.** Stále to však neřeší kritickou situaci v obratu stáda ČR jako celku, což je patrné zejména z grafu č. 3.

Mateřská část populace

Aktuální populaci plášt'ových huculských klisen zapsaných do PK (mimo 13 klisen zařazených do oddílů PK strakatých huculských koní) **tvoří 378 koní,** (v roce 2020 - 383; v roce 2018 - 422; v roce 2017 - 434; v roce 2016 - 436 klisen) viz graf č. 2.

- V rámci celé plemenné knihy Huculský kůň ČR bylo v letošním roce **nově zařazeno do chovu pouze 10 klisen** (v roce 2022 - 6 klisen; v roce 2019 - 8 klisen; v roce 2018 - 6 klisen; v roce 2017 - 10 klisen; v roce 2016 - 4 klisny; v roce 2015 - 22 klisen; v roce 2014 - 16 klisen).
- **Věková struktura základního stáda zůstává i po snížení počtu na 378 plášt'ových klisen na průměru 18,72 roku** (2020 – 383 klisen -18,40; 2019 – 391 klisen -18,05; 2018 – 422 klisen -18,05; roku 2017 – 434 klisen -17,42 roku). Podrobná variabilita plyne z grafu č. 3.
- **Nepříznivý obrat stáda tak zůstává stěžejním problémem populace huculského koně v ČR.**
Při hodnocení tohoto problému je třeba mít stále na paměti již dříve zmíněnou délku generačního cyklu koní (10 -13 let), která spolu s uniparitou a setrvačností chovatelů se mohou zřetelně projevit až za mnoho let.
- **Počty klisen stále klesají a ve vazbě na nepříznivou aktuální věkovou strukturu vyžadují radikálnější obměnu. Tomu však, jak již zdůrazněno, zdaleka neodpovídá reprodukční aktivita a ve skutečnosti i reálné možnosti, což dokládá i analytický graf č. 13, který ukazuje faktické možnosti reprodukce plemenného jádra plemene huculského koně klisen v NPGZ. V ostatní části populace klisen je situace ještě vážnější.**

Struktura zastoupení plášt'ových klisen do deseti let tvoří jen **15,9 %, tj. 60 koní** (rok 2020 - 75 klisen, tj. 18,4 %; rok 2019 - 78 klisen, tj. 19,5 %; rok 2018 - 72 klisen, tj. 17,1 %; rok 2017 - 90 klisen, tj. 20,7 %).

- **Klisny 18 let a starší představují 220 tj 58,2 %, (v roce 2020 216 kusů, tj. 53,3 %; v roce 2019 216 kusů, tj. 55,2 %; v roce 2018 237 kusů, tj. 56,2 %; v roce 2017 235 kusů, tj. 54,15 %) celé aktuální plášt'ové populace ČR a přitom je k dispozici pouze 24 mladých klisniček od 3 do 5 let, z toho 15 splňuje genové předpoklady pro NPGZ, viz graf č. 3.** Je však třeba mít na paměti, že vzhledem k situaci, ne všechny budou do chovu zařazeny.
- **Zastoupení chovu v jednotlivých krajích republiky se proti roku 2020 významně nemění, pokud pomineme celkové snížení v ČR o 5 klisen, což je patrné z grafu č. 4**

poslední řádek tabulky. Zřetelnější snížení vykázal pouze kraj Královohradecký (-7 klisen) a Liberecký (- 6 klisen).

- Cílevědomá šlechtitelská práce a reprodukce je stále **komplikována značnou roztržitostí chovu**. Klisny jsou chovány prakticky **na celém území České republiky v 67 okresech** (ze 76+1 v ČR). **Kromě 10 chovů s koncentrací nad 4 klisny jsou rozptýleny u více než 253 chovatelů (resp. majitelů) a stále vykazují velmi nízkou reprodukční aktivitu. Znamená to, že 70,7 %, což 267 klisen je chováno v koncentraci jedné až třech klisen.**

Vývoj od roku 2018 včetně klisen zařazených v NPGZ zachycuje **tab. č. 1**, která demonstuje i jich průměrný věk. Průměrný věk klisen naznačuje reprodukční předpoklady. Např. chov Zmrzlík Praha (19,4 roků), Horní Slavkov (19,4 roků) a dále **267 klisen chovaných v koncentraci pod 3 klisny (19,4 roků)**.

- **Nukleus** nejlepší části mateřské populace se kryje s předmětem systematické šlechtitelské práce v rámci **Národního programu ochrany genetických zdrojů ČR, který v současné době zahrnuje 154 klisen, což je 40,7 % celé populace**, které jsou však k reprodukci využívány nedostatečně a **vykazují vysoký věkový průměr 15,0 roků** (v roce 2020 - 16,4 roků; v roce 2019 - 15,4 roků) - konkrétní koncentrované chovy viz tab. č. 1.
- **Podíl prvních dvou oddílů PK** se ve srovnání s oddíly vedlejších knih v průběhu let zvyšuje viz **graf č. 5**. V roce 2020 činil **80,1 % chovné populace tj. 309 klisen** (2019- 81,6 %; 2018- 81,5 %; 2017- 79,49 % ; 2016 - 77,252). kolísání je zapříčiněno především vyřazením starých klisen z chovu.
- **Liniovou skladbu samičí populace tvoří nadále čtyři základní hřebčí genealogické linie Goral, Gurgul, Oušor a Hroby**. Ostatní linie, pokud se vyskytují, zahrnují nevýznamné procento. Konkrétní zastoupení hřebčích linií ve srovnání s rokem 2003 přináší **graf č. 6**. Z něho je patrné, že proti roku 2003 dochází k vyrovnání mezi liniemi **Gurgul a Goral**, významně posílila linie **Hroby** a došlo k **omezení linie Dychov, čímž klesá podíl Fjordských genů v populaci**. Klisny zejména těchto nečistokrevných linií jsou po většině vysokého věku, nejsou využívány k plemenitbě a **genealogickou skladbu v zásadě jen zkreslují**.
- Obdobný pohled na liniovou skladbu **otců matek** je patrný z **grafu č. 7**.
- Pokud jde o **podíl konkrétních otců, plášťová populace 378 klisen je tvořena i nadále potomstvem 79 hřebců** (v roce 2020 - 79; v roce 2019 - 78; v roce 2018 - 79; v roce 2017 rovněž - 79), **přičemž 259** (2020 – 279; 2019 – 344; 2018 - 327; 2017 - 345) klisen **po 28 otcích, zastoupených v PK ČR, tj. 68,5 % jsou otcí, kteří mají 5 a více klisen v chovu**.

Konkrétní počty po otcích zveřejňuje **příložená tabulka č. 2**. Z tabulky je rovněž patrný průměrný věk klisen po jednotlivých otcích, což naznačuje předpoklad další reprodukce v samičí populaci. Např. po hřebci

- 136 Gurgul IV-2 s.v.= 29,8 roků nebo
  - 2424 Hroby VI-7 Top. = 25,5 roků
  - 82 Gurgul Artur = 25,2 roků
- atd.

- S přihlédnutím k velikosti šlechtěné populace je významným kritériem znalost stupně příbuznosti konkrétních koní. Průměrný Wrightův koeficient příbuznosti $F_{(x)}$ aktuální populace klisen v PK počítaný z 5. generace předků činí $F_{(x)} = 2,634$ (2020 $F_{(x)} = 2,730$; 2019 $F_{(x)} = 2,808$; 2018 $F_{(x)} = 2,873$; 2017 $F_{(x)} = 2,873$), přičemž 53 (19,1 %) klisen má $F_{(x)}$ rovný nebo větší než 5 (2020 $n = 65$; 2019 $n = 70$ klisen; 2018 $n = 81$ klisen; 2017 $n = 84$ klisen). Pouze 46 (12,2 %) klisen pochází ze zcela nepřibuzné plemnitby. Stav příbuznosti se tedy v zásadě neliší a daří se jej udržet v přijatelné úrovni s náznakem mírného zlepšování.

Struktura aktuálních klisen v PK pocházející z různého stupně příbuznosti je zřejmá z tabulky č. 3.

- Pro ulehčení orientace chovatelů je každoročně vypočítáván koeficient příbuzenské plemnitby $F_{(x)}$ z páté generace předků (podle Wrighta). Výpočet je proveden pro hypotetická spojení všech klisen v HPK a PK se všemi aktuálními plemnitky.

Výsledky jsou větším chovatelům poskytovány v písemné nebo elektronické podobě. Malochovatelé mají možnost tvorbu konkrétního páru konzultovat telefonicky, e-mailem nebo písemně.

Podíl původních huculských genů v aktuální populaci klisen v PK ČR

Významným kritériem kvality aktuální populace klisen v PK ČR je podíl původních huculských genů v rodokmenech jednotlivých klisen. Tento parametr je významný zejména z důvodu dřívějšího využití především Fjordských hřebců na Slovensku s cílem zmohtnutí a rozšíření krevní základny.

Jak se daří podíl původních huculských genů v populaci zvyšovat je patrné z grafu č. 8. Zde je třeba poznamenat, že podíl méně než 87,5 % původních genů klesá, ale na první pohled by se zdálo, že ne zcela adekvátně vynaloženému selekčnímu úsilí. Důvodem je však skutečnost, že v populaci klisen se stále drží velký počet relativně starých klisen, které nejsou vyřazovány z chovu, ale k reprodukci rovněž nejsou a nebudou využívány.

Proti analýzám v dřívějších letech je výpočet proveden z páté generace, který je zpřesňuje podíl cizorodých genů.

Stanovení příslušnosti klisen k původním uznaným huculským rodinám

Pro uznání původu mezinárodní organizací HIF, který je následně veden v mezinárodním registru je nezbytná znalost původní uznané huculské rodiny zařazené klisny. V aktuální populaci plemenné knihy je uznaná rodina známa:

- **u 284 klisen (tj. 75,1 %) a tvoří ji 24 aktivních rodin.**
- **94 klisen, které tuto rodinu nemají, tj. 24,8 %** a tyto klisny, ani jejich potomstvo proto nemůže být do NPGZ zařazeno.

Dále jsou známy ještě **dvě uznané aktivní rodiny, ale pouze u plemeníků**. Tento stav se postupně mění k lepšímu.

Chybou však bylo, že ČR vývozem klisen do zahraničí o tři aktivní rodiny přišla (1 Panca, 86 Dermoxa a 12 Sarata). Aktuální struktura a podíl jednotlivých rodin v populaci klisen v PK ČR je zřejmý **z grafu č. 9.**

Pro úplnost informace jen dodejme, že v současné době byla celá genealogická struktura zpracována do samostatné publikace s názvem **„Genealogická struktura huculského koně České republiky z hlediska příslušnosti k uznaným huculským rodinám.**

Rodiny jsou za využití námi navrženého softwaru **zpracovány do podoby schémat a v roce 2014 byly vloženy do známých nám dostupných evropských populací, které jsou založeny u zpracovatele, tj. ACHHK.**

Od 1. ledna 2014 je uznaná mateřská rodina, pokud existuje, uváděna na všech nově vydaných „Potvrzeních o původu“ koní.

Publikovaná schémata zahrnují celkem 606 koní, z toho 336 aktuálních a 270, kteří již nežijí nebo byli exportováni. Publikaci, která pro členy ACHHK stojí 300,- Kč, je možno objednat na adrese:

**Asociace chovatelů huculských koní, z.s.
Box 145, 530 02 Pardubice**

Aktuální stav věkové struktury mladých huculských klisen

- Pro ucelený přehled možností vývoje předpokladů reprodukce základní huculské populace v ČR zveřejňujeme v **grafu č. 12 narozené klisničky z celkově narozených hříbat v jednotlivých ročnících** od počátku vedení oficiální plemenné knihy v české republice tj. od roku 1998. Obě zveřejněné regrese grafu jednoznačně demonstrují **negativní trend narozených klisniček.**
- Z výše uvedeného je zřejmý již zmiňovaný **problém zajištění normálního obratu stáda klisen, jež objektivně v průběhu dalších let zapříčiní významný pokles stáda v PKČR.**

Pro možnost jasného pojmenování problému zveřejňujeme **v grafu č. 10 současnou strukturu mladých huculských klisen**, které jsou pro nejbližší léta v České republice k dispozici s predikcí možnosti zařazení do NPGZ. Někdy je však problémem, aby chovatelů klisničky skutečně do chovu zařadili.

- Pro úplnost **v grafu č. 11** přinášíme i skladbu otců budoucí možní mladé generace zařazených klisen.

Spolupráce na realizaci evropského registru HIF databáze (Online HIF-Registr)

Jak jsme již informovali, vzhledem k některým nesrovnalostem v původech prodaných huculských koní z jedné země do jiné země a vydání dvojitého dokumentů koně mimo příslušnou autoritu země kde se kůň narodil, bylo v **mezinárodní organizaci HIF rozhodnuto založit Evropský registr huculských koní. Tento je vodítkem při posuzování pravosti původu koní při jejich nákupu zahraničním partnerem. Pokud prodaný kůň v registru nebude, nebude jeho původ mezinárodně uznáván jako huculský.**

Současně jsou dohodnuta závazná kritéria, která každá z členských zemí poskytne u každého zadaného koně (s potřebným obecným překladem, do jednacího jazyka, tj. Němčiny).

Na základě takto definovaného závazku byla provedena analýza celkové databáze koní ČR, ze které bylo do „HIF registru“ možno zveřejnit 281 klisen a hřebců, které byly „registrem“ převzaty.

Aktuálně je převzato dalších 12 koní, tak jak jsou časově zařazováni do chovu. Projednáno na jednání zasedání HIF při příležitosti mezinárodního huculského šampionátu dne 4.9.2021 v Topolčiankách.

Zmíněný registr je a bude pro náš chov přínosný zejména při importu z jiných zemí, což vyloučí např. naši starou negativní zkušenost, kdy k nám byl importován z Polska u nás zařazen strakatý huculský hřebec **875 Lannsjer** a po krevním přetestování formou DNA v Polsku se změnil na **875 Surmacz**. Podobné problémy jsme měli při dodatečném zpochybnování původu importovaného Lučinského hřebce z Maďarska Rakouskem, otce našeho plemeníka 1847 Pietrosu Nelson. Rovněž několik lučinských klisen importovaných z Maďarska mělo dvojí doklady.

Výkonnostní zkoušky 2021

- V roce 2021 byl k výkonnostní zkoušce předveden jeden hřebec **85/102 Pietrosu 2-17** (nar. 16.4.2017). Výkonností zkoušku vykonal 16.4.21, ale majitel i přes urgenci dosud nepožádal o zařazení do chovu. Při analýze 322 klisen zařazených v HPK a PK jde z hlediska příbuznosti o nevhodného plemeníka pouze pro 10 klisen celkem pěti majitelů.

- Klisny zařazené před rokem 1998 nebyly u nás po určité období výkonnostním zkouškám podrobovány. Od uvedeného data jsou **do prvních dvou oddílů PK zařazovány pouze klisny s úspěšně vykonanou zkouškou výkonnosti**, zajišťující přezkoušení charakteru, jako nejvýznamnějšího „výkonnostního činitele“ každého koně.
- Z **378** pláštěových klisen zapsaných v aktuální samičí populaci PK má **219** klisen vykonány výkonnostní zkoušky podle platných pravidel, tj. **57,9 %**, z klisen zařazených v **HPK a PK je tento podíl 71,6** (68,3 % v roce 2020; 67,7 % v roce 2019).

▪ **Výkonnostní zkoušku vykonalo celkem 11 klisen**

- **4x VZ typu „A“ a jedna klisna rozšiřovala zkoušku z „BS“ na typ „A“**
- **5x jednostranné zkoušky typu „BS“**. Jedna klisna rozšiřovala zkoušku z „BS“ na typ „A“ (85/45 Cikorka)
- **1x jednostranné zkoušky typu „BT“**

Stále někteří chovatelé nejsou technicky a personálně vybaveni na komplexní výcvik pro výkonnostní zkoušky typu „A“, ale pouze pro úroveň jednostranných zkoušek „B“, (sedlo nebo tah).

Rozlišení výše dotační podpory v NPGZ je v tomto případě proto správným krokem, který vytváří tlak na vyšší úroveň prověrky charakteru koní (typ VZ „A“), pokud to podmínky chovatele koní dovolí.

Z klisen, které vykonaly výkonnostní zkoušky 2021, všech **devět bylo zařazeno do NPGZ**

Přestože podrobné výsledky zkoušek byly již zveřejněny ve Zpravodaji č. 3/21 **uvádíme je v ročence znovu v následující tabulce:**

Místo zkoušky	Prostřední Bečva		Kunice- Na Kop.	Pejškov	Praha- Zmrzlík	
Datum	16.04.2021	08.07.2021	16.08.2021	20.08.2021	13.09.2021	
	1	2	3	4	5	6
Výžeh PS	85/102	66/804	87/76	62/146	10/944	10/910
Jméno koně	Pietrosu 2-17 (Honza)	Lukava	Oušor Narnie	Garnet	Amazonka	Zeta II
Datum narození	09.04.2017	22.02.2018	26.05.2018	04.03.2018	15.06.2017	02.06.2016
Pohlaví	Hřebec	Klisna	Klisna	Klisna	Klisna	Klisna
Typ	8	6	8	6	7	6
Exterier	7	7	8	7	6	7
Temperament výcvik	9	10	10	9	8	8
Temperament zkouška	9	6	9	9	7	8
Charakter výcvik	10	10	10	9	9	8

Charakter zkouška	9	9	10	9	9	9
Příjezděnost	8,8	8,2	7	x	7,5	8,3
Distanční jízda	9	9,5	10	8		
Tah	8,3	9	8,7	9		
Mechanika pohybu	8,5	7	7,5	7,5	7,5	6,5
Výsledné body	8,92	7,74	9,08	8,5	8,06	7,91
Typ zkoušky	A	A	A	BT	BS	BS
Registr	2071	2737	1848	1848	1573	1573
Otec	Pietrosu X-61 L	Goral Pedro	Oušor Nuget	Oušor Nuget	Gurgul Haidar	Gurgul Haidar
Zařazení do NPGZ		GZ	GZ	GZ	GZ	GZ
Rodina	2 Luczyna	23 Klapta	825 Agla	825 Agla	588 Bukovina	588 Bukovina

Janova Hora				Vernířovice	
23.09.2021				29.09.2021	
7	8	9	10	11	12
85/106	85/109	85/113	85/45	71/46	71/777
Gemma	Gruzie	Grappa	Cikorka	Cira	Bela
29.04.2017	29.03.2017	16.04.2017	07.04.2013	04.03.2017	20.03.2015
Klisna	Klisna	Klisna	Klisna	Klisna	Klisna
6	7	8	8	7	7
7	7	7	8	7	8
9	10	9	7	8	7
9	9	9	8	8	7
10	10	10	10	8	8
10	10	10	9	8	8
8	9	7,8	7,8	7	6,3
9	9	8,5	8	x	x
8	8	7,3	7	x	x
8	8	6,5	8	7	6,5
8,9	9,09	7,56	8,16	7,63	7,16
A	A	A	A	BS	BS
2221	2221	2221	1573	1848	1848
Hroby Bagoly	Hroby Bagoly	Hroby Bagoly	Gurgul Haidar	Oušor Nuget	Oušor Nuget
GZ	GZ	GZ	GZ	GZ	GZ
588 Bukovina	3 Luczyna	3 Luczyna	588 Bukovina	11 Rotunda	11 Rotunda

Hřebci s licenci pro rok 2022

Místo působení	Reg.	Hřebec	Reg.	Otec	PS	Matka	Rodina
Fa. Březí u Žinkov	1418	Goral Cézár	740	Goral Ind	45	Sfinga	18 Barna
Farma Hucul	740	Goral Ind	264	Goral XIII - 2	K 155	Halia	118 Irma (Valuta)
Farma Hucul, od května pí. Kostuchová	1973	Goral Zipp	2900	Goral Artuš	47/4 95	Radůza	18 Barna
Zemský hřebčinec s.p. Písek	1573	Gurgul Haidar	797	Gurgul Bavor	31/6 18	Almaj	Polanka (Pastuszka)
Fa. Březí u Žinkov	1847	Pietrosu Nelson	5001	Pietrosu XI - 1 L		Oušor IX - 13 L	86 Deremoxa
Mračková, Kunžak	2158	Oušor Kural	1267	Oušor Zebulon 4706	72/7 54	Luka	588 Bukovina

Inseminace čerstvé sperma

Zemský hřebčinec s.p. Tlumačov	1848	Oušor Nuget	1267	Oušor Zebulon 4706		Hroby XXII - 30 L	1 Panca
Zemský hřebčinec s.p. Písek	2072	Gurgul Perun	1384	Gurgul Ryn	10/ 466	Aida	118 Irma (Valuta)

Po dohodě s majitelem lze udělit aktuální licenci

Rezerva

Janáček, Hranice	2787	Hroby Niki		Hroby XXIII - L	746	Oušor IX - 5 L	17(170) Aglaia
Janáček, Hranice	2979	Hroby XII-30 (Šarkán)	8	Hroby XXI - 71 L	614	Goral XIV - 41	882 Gelnica

Závěry plynoucí z aktuálního stavu

1. Zajištění normálního obratu stáda jsou velmi dlouhodobé.

2. **Aktuální stav ohrožení efektivní velikosti populace v NPGZ představuje Ne = 41,07 (celé plemenné knihy ČR Ne = 42,75), zatímco v roce 2006 činila Ne = 64,9.**
3. Dle mezinárodních norem by tedy šlo o kategorii **neudržitelné populace, pokud by nebylo možné doplnění z několika dalších států sdružených v HIF.**
4. **Odstranit rozpor mezi kritickým stavem populace a snižujícím se objemem státní podpory posledních čtyř let.**
5. **Výkonnostní předpoklady ve srovnání s malými výkonnostními plemeny jsou **velkým handicapem** a vedou ke **značné nelukrativnosti** prodeje selektované hřebčí části populace.**
6. **Pokud má být zachováno plemenné jádro na úrovni současného NPGZ musí být hledány motivace chovatelů.**
7. **Nadále musí být vedena významná přesvědčovací kampaň majitelů k připouštění reprodukce schopných klisen.**
8. **Rozšíření počtu působících plemenů řešit důsledným předvýběrem a zajištěním úspěšného odchovu včetně výkonnostních zkoušek, případným importem či zapůjčením hřebců ze zahraničí, při aktivním využití mezinárodního registru huculských koní.**
9. **Hledat možnosti a podpory profesionálního soustředěného výcviku mladých klisen k výkonnostním zkouškám, který dle **možností účinně ekonomicky podpořit**. Zajistit tak vykonání výkonnostních zkoušek **všech dostupných klisen** a jejich **včasného zařazení do chovu**.**

Ostatní aktivity

1. **Publikace prováděná průběžně v členském**

**„Zpravodaji“ a podrobná analýza populace
ve formě „Ročenky“**

**2. Ve dnech 24. - 26. září 2021 proběhla
výstava Kůň 2021 v Lysé nad Labem.**

**Výstavy se účastnila
kolekce čtyř huculských klisen z farmy Cunkov,
včetně předvedení viz foto několika ukázek
foto: Marina Švejdová**

3. Ve dnech 2.-3. září proběhl VI. mezinárodní HIF šampionát huculských koní v rámci oslav 100 výročí slovenských Topoľčianek.

MEDZINÁRODNÝ CHOVATEĽSKÝ ŠAMPIONÁT PLEMIEŇ
SHAGYA-ARAB, LIPICAN, HUCULSKÝ KŇ
A ARABSKÝ PLNOKRVNÍK

INTERNATIONALES ZUCHTCHAMPIONAT
FÜR SHAGYA-ARABER, LIPIZZANER, HUZULENPFERDE
UND VOLLBLUTARABER

TOPOĽČIANKY, SLOWAKEI
2. - 3. SEPTEMBER 2021

Národný žrebčín "Topoľčianky", s. p.
Parková 13, 951 93 Topoľčianky
www.nstopolcianky.sk

MINISTRY
OF AGRICULTURE
AND RURAL DEVELOPMENT
OF THE SLOVAK REPUBLIC

- Šlo o šampionát čtyř plemen současně chovaných v NŽ Topolčanky-plemena **Shagya-arab, Lipican, Huculský kůň a Arabský plnokrevník**.
- Šampionátu se účastnili celkem **čtyři huculské klisny České republiky** z nichž:

❖ jedna získala titul:

Šampionka mladých huculských klisen
(1- 3 roky)

84/123 Sorpa Goral;

Chovatel: Ing. Jiří Tetzeli

❖ druhá získala titul:

Šampionka tříletých klisen

84/123 Hena Hroby

Chovatel: Farma hucul s.r.o – J. Hora

foto: J.Jelínek

❖ **Předvádění klisny 31/246 Juno Oušor;**
Chovatel: Peter Zd.

❖ **Šampion plemene 21 - Hřebec Oušor XIII**
chovatel: NŽ Topolčianky

